

Skatteministeriet
Den

J.nr. 99/04-506-01963

Spørgsmål 10-18

Til

Folketingets Skatteudvalg

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 10-18 af 23. februar 2005.
(SAU alm. del)

Kristian Jensen

/Tage Christensen

Spørgsmål 10:

"Vil ministeren tilstille udvalget en oversigt over de af ToldSkat i 2002 og 2003 gennemførte razziaer (uansede besøge) hos pizzeriaer og restauranter m.v.?"

Det bedes herunder oplyst:

- Antallet af virksomheder, der blev besøgt, opdelt på brancher.
- Antallet af de virksomheder hvor besøget skyldtes, at ToldSkat havde mistanke om udeholdt omsætning i momsopgørelserne og skattepligtigt overskud.
- Antallet af antrufne "medhjælpere", der ved besøget måtte antages at arbejde sort.

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, alm. del – spørgsmål 14."

Svar:

ToldSkat har oplyst, at der ikke sker særskilt registrering af, hvorvidt et kontrolbesøg er anmeldt eller uanmeldt, hvorfor det til brug ved besvarelsen har været nødvendigt at foretage en manuel gennemgang af relevante kontrolsager.

Gennemgangen har vist, at der inden for hovedbranchekode 55.30 er gennemført uanmeldt kontrolbesøg i 900 virksomheder i 2002 og 2003. Hovedbranchekode 55.30 omfatter restauranter, pizzeriaer, cafeteriaer, pølsevogne, fastfood salgssteder, grillbarer, burgerbarer, isbarer mv. Branchekoden omfatter ikke restauranter i forbindelse med hotelvirksomhed, salg fra automater samt cateringvirksomhed. Da eksempelvis restauranter og pizzeriaer registreres under samme branchekode 55.30.10, er det ikke muligt at skelne mellem de to virksomhedstyper i besvarelsen.

Virksomhederne er forinden det uanmeldte kontrolbesøg udsøgt efter en samlet risikovurdering af erfaringer fra tidligere kontrolbesøg, anmeldelser, lokalkendskab, virksomheder med jævnligt ejerskifte og andre kontroloplysninger samt udsøgninger i ToldSkats systemer vedrørende registreringsforhold, angivelsesmønstre, omsætning, bruttoavance, antal registrerede ansatte mv. Da virksomhederne udsøges på baggrund af en samlet risikovurdering, er det ikke muligt at konkretisere antallet af virksomheder, hvor det uanmeldte kontrolbesøg skyldes en mistanke om udeholdt omsætning i momsopgørelserne og skattepligtigt overskud.

Virksomhederne skal foretage en månedlig indberetning til ToldSkat af de personer, der har fået udbetalt eller godskrevet A-indkomst i den forløbne A-skatteperiode. Ved mange kontrolbesøg er der antruffet personer, der udfører arbejde i virksomhed, men som ikke er registreret i ToldSkats system som ansat.

Det kan ikke heraf sluttes, at ”medhjælperen” arbejder sort, da der kan være flere grunde til, at virksomheden ikke har foretaget indberetning af den pågældende. Eksempelvis kan ”medhjælperen” være blevet ansat i virksomheden i perioden efter den seneste indberetning til ToldSkat, eller ”medhjælperen” kan arbejde ulønnet i virksomheden. Ved interview af virksomhedsindehaveren og ”medhjælperen” samt ved opfølgingsbesøg kan årsagen til den manglende indberetning til dels afklares, men da ToldSkat ofte må høre på mange upåviselige påstande, er det vanskeligt at konkretisere antallet af antrufne ”medhjælperere”, der ved det uanmeldte kontrolbesøg måtte antages at arbejde sort. Der vil som udgangspunkt ikke være grundlag for en skattemæssig regulering, hvis ansættelsesforholdet ved et opfølgingsbesøg konstateres at være kommet på plads.

I de tilfælde, hvor der er mistanke om uretmæssig hel eller delvis udbetaling af dagpenge eller sociale ydelser, sender ToldSkat kontroloplysningerne videre til Arbejdsdirektoratet eller de sociale myndigheder, hvor ”medhjælperen” kan blive mødt med et krav om tilbagebetaling af den uretmæssige udbetaling. ToldSkat er ikke i besiddelse af oplysninger om, i hvilket omfang Arbejdsdirektoratet eller de sociale myndigheder har foretaget reguleringer på baggrund af kontroloplysningerne.

Lovforslaget (L 96) vedrørende indsats mod skatte- og afgiftsunddragelse, der er en del af regeringens Fair Play, indeholder forslag om, at en virksomhed kan blive pålagt at føre en logbog over de ansatte, såfremt virksomheden ikke i forvejen har tilstrækkelig registrering af de ansatte fra første arbejdsdag. Arbejdsgivere, som ikke kan forevise en opdateret logbog, straffes med bøde. Forslaget forventes at medvirke til en reduktion af det sorte arbejde inden for bl.a. restaurationsbranchen.

Nogle kasseapparater giver mulighed for at udskrive kassebon og visning på displayet, uden at salget medtages på revisionsrullen, således at salget ikke indtægtsføres i virksomhedens regnskab. Fair Play indeholder et initiativ, hvor det skal undersøges, om der er mulighed for stille krav om typegodkendelse af kasseapparater. Såfremt det bliver sværere for virksomhederne at udeholde omsætning, bliver det også sværere at aflønne sort arbejdskraft, og dermed vil omfanget af sort arbejde kunne reduceres.

Spørgsmål 11:

"Vil ministeren oplyse, hvorledes ToldSkat har fulgt op på de razziaer (uannmeldte besøg), der blev gennemført i 2002 og 2003, og herunder oplyse:

- Antallet af indehavere af besøgte personligt ejede virksomheder, der efterfølgende har fået forhøjet deres skattepligtige indkomst og momstilsvaret?
- Antallet af besøgte selskaber, der drev de pågældende virksomheder, der efterfølgende har fået forhøjet deres skattepligtige indkomst og momstilsvaret, samt antallet af hovedanpartshavere og -aktionærer i disse selskaber, der er forhøjet med skattepligtig udlodning eller yderligere skattepligtig løn?

Det bedes i den forbindelse oplyst, hvor meget det samlede beløb i forhøjet skattepligtig indkomst og momstilsvaret blev af de pågældende razziaer.

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 15."

Svar:

De uanmeldte kontrolbesøg inden for restaurationsbranchen mv. har primært haft et fremadrettet sigte med fokus på "medhjælpernes" løn- og ansættelsesforhold og kvaliteten af virksomhedernes regnskabsgrundlag, hvorved hovedvægten af kontrolbesøgene gennem synlighed og samtidig/gentagen information og vejledning har haft et præventivt formål.

Ved kontrolbesøget rettes op på manglende registreringsforhold, og såfremt regnskabsgrundlaget – herunder kasseregnskab, kasseafstemning, lønregnskab, regnskabsopbevaring mv.) – ikke er i orden, instrueres virksomheden om gældende regler. I virksomheder, hvor forholdene ikke er i orden, gennemføres normalt uanmeldte opfølgingsbesøg i månederne efter første kontrolbesøg.

Den fremadrettede og præventive effekt har hidtil kunne bekræftes via stigninger i angivelserne af moms, A-skat og AM-bidrag samt antallet af indberetninger af ansatte til ToldSkat umiddelbart efter kontrolbesøgene. Omvendt er det også konstateret, at effekten er aftagende på lidt længere sigt, medmindre der følges op med nye kontrolinitiativer.

Ud over kontrolaktionernes formål med en fremadrettet og præventiv effekt gennem synlighed, information og vejledning er der iværksat en række dyberegående kontroller med henblik på at revidere, hvorvidt virksomheden angiver moms, A-skat mv. korrekt. Revisionen besværliggøres af, at mange virksomhe-

der i restaurationsbranchen ikke opbevarer købs- og salgsbilag, hvorved revisions- og kontrolspor mangler.

Når en virksomhed ikke har efterlevet regnskabsbestemmelserne, har skattemyndighederne hjemmel til at tilsidesætte regnskabet og foretage en skønsmæssig ansættelse af den skattepligtige indkomst og momstilsvaret. De gældende regler og praksis om den skønsmæssige ansættelse tager udgangspunkt i, at skattemyndighederne skal sandsynliggøre størrelsen af de skatte- og momspligtige indtægter. Det sker ved omhyggelige beregninger ud fra vareforbrug, avanceprocenter, privatforbrugsopgørelser mv. Skønsmæssige ansættelser er traditionelt meget ressourcetunge og vanskelige at sandsynliggøre for skattemyndighederne.

I mange tilfælde foreligger der et meget ringe grundlag til en skønsmæssig ansættelse, f.eks. i de tilfælde hvor der ikke foreligger et regnskabsmateriale, eller hvor virksomheden "krymper" regnskabet, dvs. undlader at bogføre såvel indtægter som udgifter. Krympning af regnskabet er almindeligt forekommende inden for bl.a. restaurationsbranchen.

Der er en væsentlig forskel i beviskravet ved en skønsmæssig ansættelse af den skattepligtige indkomst i forhold til beviskravet i en skattestraffesag. På denne baggrund er en skønsmæssig ansættelse mindre egnet til at danne grundlag for en straffesag.

Som et eksempel på de beviskrav, der stilles i straffesag, kan henvises til SKM 2004.317 VLR, hvor Landsretten efter indstilling fra Statsadvokaten i Aalborg frifandt en ejer af en pizzabar for overtrædelse af straffeloven, arbejdsmarkedsfondsløen og momsloven, selvom Landsskatteretten tidligere stadfæstede de skønsmæssige forhøjelser foretaget af de stedlige skattemyndigheder.

Baggrunden for Statsadvokatens indstilling var, at der i sagen ikke blev foretaget en efterforskning af det grundlag, som skattemyndighederne lavede sit kvalificerede skøn ud fra, og at ejeren af pizzabaren havde sået en rimelig tvivl om i hvert fald væsentlige del af beregningsgrundlaget for de skønsmæssige forhøjelser.

Fair Play indeholder et initiativ, hvor mulighederne for en forenklet skønsmæssig ansættelse skal undersøges.

En række af de dyberegående kontroller, der blev påbegyndt i forbindelse med kontrolaktionerne i 2002 og 2003, er endnu ikke afsluttede som følge af den ressourcekrævende sagsbehandling af skønsmæssige ansættelser.

Med hensyn til afsluttede sager har ToldSkat oplyst, at i 2002 og 2003 fik 9 indehavere af personligt ejede virksomheder forhøjet den skattepligtige indkomst med et samlet beløb på kr. 3.734.155.

I 2002 og 2003 fik 66 personligt ejede virksomheder forhøjet momstilsvaret med et samlet beløb på kr. 2.463.221, mens 15 selskaber fik forhøjet momstilsvaret med et samlet beløb på 2.792.890.

I 2003 fik en hovedanpartshaver forhøjet den skattepligtige indkomst med kr. 357.469. Der er ikke foretaget reguleringer af hovedanpartshaveres skattepligtige indkomst i 2002 eller hovedaktionærers skattepligtige indkomst i 2002 og 2003.

Spørgsmål 12:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange af de antrufne "medhjælpere", i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte virksomheder, der efterfølgende har fået forhøjet deres skattepligtige indkomst?"

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 16."

Svar:

Ved mange kontrolbesøg er der antruffet personer, der udfører arbejde i virksomheden, men som ikke er indberettet til ToldSkat. Det kan ikke heraf slutes, at "medhjælperen" arbejder sort, da "medhjælperen" eksempelvis kan være blevet ansat i perioden efter den seneste indberetning.

Afsløringen af sort arbejde vanskeliggøres endvidere af, at der meget sjældent findes nogen form for dokumentation på det sorte arbejde i virksomhedens regnskabsmateriale, da den "sorte medhjælper" ikke har ansættelseskontrakt og ikke får lønsedler, og da aflønningen typisk sker kontant.

ToldSkat kan i forbindelse med det uanmeldte kontrolbesøg være heldige at få forevist vagtplaner eller lignende, som kan påvise, at "medhjælperen" har været ansat i virksomheden igennem længere tid, men i mange tilfælde må det antages, at dokumentationen er destrueret af virksomhedsindehaveren. Såfremt det kan dokumenteres, at "medhjælperen" er blevet aflønnet, uden at virksomheden har indeholdt A-skat og AM-bidrag, vil ToldSkat i langt de fleste tilfælde rette kravet mod virksomheden.

Lønmodtagere skal foretage selvangivelse af den skattepligtige indkomst senest d. 1. maj i året efter indkomståret, og først efter denne frist har skattemyndighederne mulighed for at forhøje en persons skattepligtige indkomst med den sorte løn. Men da kravet om den manglende afregning af A-skat og AM-bidrag almindeligvist rettes mod virksomheden, vil det alene i meget få tilfælde være relevant at foretage en forhøjelse af lønmodtagerens skattepligtige indkomst.

I de tilfælde, hvor der er mistanke om uretmæssig hel eller delvis udbetaling af dagpenge eller sociale ydelser, sender ToldSkat kontroloplysningerne videre til Arbejdsdirektoratet eller de sociale myndigheder, hvor "medhjælperen" kan blive mødt med et krav om tilbagebetaling af den uretmæssige udbetaling. ToldSkat fører ingen registrering af, i hvilket omfang Arbejdsdirektoratet eller de sociale myndigheder måtte have foretaget reguleringer på baggrund af kontroloplysningerne.

Spørgsmål 13:

"Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang den efterfølgende gennemgang af de i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte virksomheders regnskaber m.v. har afsløret sort arbejde, og hvor mange personer der på grundlag heraf har fået forhøjet deres skattepligtige indkomst?"

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 17."

Svar:

ToldSkat har oplyst, at der på baggrund af efterfølgende gennemgang af virksomhedernes regnskabsmateriale er afsløret sort arbejde i 29 virksomheder.

Med hensyn til antal personer, der på grundlag af den regnskabsmæssige gennemgang har fået forhøjet den skattepligtige indkomst, henvises til besvarelsen af spørgsmål 12.

Spørgsmål 14:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange indehavere af personligt ejede virksomheder eller hovedanpartshavere og -aktionærer i de i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte virksomheder, der efterfølgende er blevet straffet efter reglerne i skattekontrolloven i anledning af udeholdt omsætning?

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 18.”

Svar:

ToldSkat har oplyst, at der endnu ikke er gennemført bøde- eller straffesager mod indehavere af personligt ejede virksomheder, hovedanpartshavere, hovedaktionærer eller ”medhjælpere” efter reglerne i skattekontrolloven eller momsloven.

ToldSkat har oplyst, at der i en række sager er givet en advarsel/henstilling til virksomhederne.

5 bødesager vedrørende ejere af personligt ejede virksomheder, hovedanpartshavere og hovedaktionærer er endnu ikke afsluttet administrativt.

Endvidere har ToldSkat sendt 4 tiltalebegæring om bøde- og/eller fængselsstraf til politiet. Disse sager har endnu ikke været domstolsbehandlet.

ToldSkat vil generelt i sit kontrolarbejde sætte fokus på borgere og virksomheder, som ikke vil overholde gældende regler, herunder i form af flere straffesager.

Fair Play indeholder endvidere et initiativ, hvorefter der skal øget fokus på samarbejdet mellem told- og skattemyndighederne, politiet og anklagemyndigheden med henblik på at sikre en effektiv behandling af skattestraffesager, således at behandlingen af disse fremmes mest muligt.

I Fair Play er også indeholdt et initiativ, hvorefter der skal etableres en mere ensartet strafferetlig beskyttelse mod berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler. Justitsministeren har derfor fremsat et lovforslag (L 11), hvorefter der bl.a. indsættes en fælles overbygningsbestemmelse i straffeloven, som skal omfatte alle grove tilfælde af svindel med offentlige midler.

Spørgsmål 15:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange af de i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte indehavere af personligt ejede virksomheder eller hovedanpartshavere og -aktionærer i samme, der efterfølgende er blevet straffet efter reglerne i momsloven i anledning af udeholdt omsætning i den momspligtige omsætning?

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 19."

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14.

Spørgsmål 16:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange af de i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte indehavere af personligt ejede virksomheder eller hovedanpartshavere og -aktionærer i samme, der efterfølgende er blevet straffet med kildeskattebøder?"

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 21."

Svar:

ToldSkat har oplyst, at der administrativt er afgjort en sag med en bøde på kr. 5.000.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 14.

Spørgsmål 17:

"Vil ministeren oplyse, hvor mange af de i spørgsmål nr. 10 og 11 nævnte "medhjælpere" m.v., der efterfølgende er blevet straffet for ikke selvangiven løn (sort løn)?

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 22."

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14.

Spørgsmål 18:

"Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang de anførte straffe i spørgsmål 14-17 er blevet idømt ved domstolene, og i hvilket omfang der her er idømt fængselsstraf?"

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2004-05, 1. samling, jf. alm. del – spørgsmål 23."

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 14.